

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Johannes Climacus eller De Omnibus dubitandum est

Citation: Kierkegaard, Søren: "Johannes Climacus eller De Omnibus dubitandum est", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 15*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2012 , s. 18r. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-jc-txt-shoot-id6a2836bb-f1e4-45e2-a9ce-9d3983e4600e.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 15

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden. [Læs CC0-erklæringen](#)

Jo mere Johannes tænkte over denne Sag, desto klarere blev det ham, at ad den Vei kom man ikke ind i Philosophien; thi hiin Sætning tilintetgjorde netop Forbindelsen. Han havde læst en Historie i et gammelt Eventyr om en Ridder, der af en Trolld modtog et sjeldent Sværd, der foruden sine øvrige Egenskaber ogsaa havde den, at saasnart man trak det ud, krævede det Blod. Idet Trolden rakte ham det, da var Ridderens Lyst efter at faae det at see saa stor, at han øieblikkelig trak det ud, og see! da maatte Trolden bide i Græsset. Saaledes forekom det ham, at det maatte gaae med hiin Sætning, idet den Ene sagde den til den Anden, blev den i den Andens Haand et Sværd, der maatte dræbe den Første, hvor ondt det end gjorde den Anden paa den Maade at lønne sin Velgjører.

Den, der først, primitivt havde udfundet, at man maatte begynde med Tvivl, han havde ikke været i hiin Forlegenhed. Formodentlig havde han begyndt derpaa som paa et Vovestykke, om hvilket han ikke kunde vide, hvorvidt det vilde føre ham til Seier eller til Undergang. Den Enkelte derimod, der af en Anden skulde lære dette, han kom i Forlegenheden, og dersom hans Læremester ikke var meget hurtig, saa maatte han blive et Offer for sin Lærdom.

En saadan blodig Utaknemlighed kunde Johannes ikke beslutte sig til; men selv om han efterhaanden havde faaet Mod dertil, saa indsaae han vel, at der var en ny Vanskelighed; thi saa snart han nu, det turde han sige med en god Samvittighed, mod sin Villie havde myrdet Mesteren, saa blev han jo selv Mester, havde ikke den mindste Gavn af sine Forgængere, og havde derimod Udsigter til enten at blive Enehersker i Philosophien, hvis han nemlig var den Sidste, der fremsatte hiin Sætning og ingen Efterfølger fik, det vil altsaa sige Enehersker over alle Philosopher, da han selv var den eneste; eller til at ende paa en lignende Maade som hans store Forgængere. Aller Anfang ist schwer, det havde han altid givet Tydsken Ret i, men denne Begyndelse forekom ham at være mere end svær, og det at kalde den en Begyndelse og betegne den ved denne Kategorie, forekom ham at være ligesom da Ræven henførte det at blive flaaet under Overgangens Kategorie.

Skjøndt nu disse Overveielser ingenlunde vare opmuntrende for ham, saa kunde han dog af og til ikke lade være at smile, som jo ofte Smil og Taarer paa en underlig Maade berøre hinanden. Naar han betænkte, at han, der var saa uskyldigt et Blod, at man snarere skulde troe han var en Pige end en Mand, han som ikke nænte at gjøre en Flue Fortred, at han blev forvandlet til en blodtørstig Blaubart, der hug ikke Halmstraae, men uddødelige Philosopher ned for Fode, saa følte han vel, hvor latterlig en Figur han kom til at spille, og at det Hele maatte gaae til med Hexerie. Han havde vel fattet, at en Forvandling maatte foregaae med Een, idet man blev Philosoph – men en saadan Forvandling!

Han besluttede da indtil videre at lade Sværdet blive i Balgen, og hellere at vedblive at være sig selv, end at blive Philosoph paa det Vilkaar.

Hvorledes det end iøvrigt stod sig med hiin Sætning og dens Forhold til Philosophien, saa meget indsaae han, at denne Begyndelse var en Begyndelse, hvorved man blev udenfor Philosophien, hvad enten man antog, at Philosophien virkelig vedblev at bestaae, om end den Enkelte ved sin Begynden udelukkede sig fra den, eller man antog, at denne Begynden tilintetgjorde Philosophien, hvorved man da ogsaa blev forhindret fra at komme ind i den.

Den skønne Udsigt, som Sætningen havde aabnet ham, var forsvunden; han havde kun den Udvei at antage, at denne Begynden var en Begynden, der gik forud for Philosophiens Begynden. I saa Fald var Sætningen N° 1 identisk med Sætningen N° 2.